

Kelt Kassán, 1561. január hó 10-ike előtt.

Salutem et omnium honestorum officiorum promptam voluntatem. Proxime supplicavi Vestris Dominationibus, Domini et patroni summa mihi observantia colendi, ut mihi D. Vestrae in hac postrema pro mea domo solutione aliquo auxilio cum habita ratione meorum servitiorum praeteritorum et futurorum, tum liberalis veteris suae oblationis memores esse ne gravarentur. Nunc quanquam satis inepte, tot ingruentibus et praesentibus etiam maximis difficultatibus eandem supplicationem repetere cogor. Tempus enim solutionis, quod iam praeterit, me urget. Dominationes itaque oro, ut si fieri potest, mihi in hac sint auxilio. Ac si D. Vestrae aliud auxilii hoc tempore propter tot impedimenta mihi afferre non possunt, concedant mihi facultatem, educillandi unius vasis vini Zikzoviensis. Omnino enim nescio unde illos X florenos accipiam, qui adhuc in solutione desiderantur.

Etiamsi aliquid in publicum aerarium ex ea educillatione dare cogar, nam non est quo me vertam. II.¹

Deus omnipotens sit cum D. Vestris, qui suo sancto spiritu eosdem ducat et consoletur.

Servitor

Math(ias) Cziab(ai).

Kívül: Inlyto senatui urbis Cassoviensis, dominis et patronis observandis.

Exhibita 10. Januarii. 1561. *Rector* petit subsidium; senatus concessit, ut vini vas unum zikzoviense. (T. i. kimérhessen); a polgárnak ugyanis joga volt bort mérni.

(Eredetije papiroson, Kassa város levéltárában 2301/93. sz. a.)

1564. Sebastianus Chabay facit arestum super domo et omnibus haereditatibus *Mathiae quondam Chabay* rectoris scholae istius civitatis et praeterea arestat praecia vinorum et quicquid ibi rerum et bonorum relictum est. Item et cistulam apud *Benedictum Pap*, in qua sunt argenteria eiusdem Mathiae Chabay arestat usque ad revisionem iuris. Actum feria quarta post Judica.

(Városi jegyzőkönyv.)

MARUSSI ANDRÁS ÉLETÉHEZ.²

1614. 13. Novembris. *Marussi* András supplicál pro iure civile, testes produxit Stephanum Althal és Zebeni Pált, mivel nincsen nemzetséglevelével készen. Deliberatum: Megadják 32 gira ezüst kezesség alatt, hogy esztendő alatt meghozza; adjon fl. 16.

1614. 13. Novembris. *Andreas Marusi* perceptor camerae suae Maiestatis Scepusiensis consequitur ius civile, solvit fl. 16.

¹ II Cui meae petitioni D. Vestrae eo se faciliores praebere poterunt, quod vas in quo vinum continetur, perfluit.

² V. ő. IV. évf. 102. — IX. évf. 205. l.

1621. 3. Maii. Notabene. *Marusi András* czédula leszakasztását az nemes tanács el nem felelji.

1621. 10. Decembris. Dies Iudiciarius. *Marusy András* felhivatván az nemes tanács eleiben ezért, hogy az szállásosztó az városnak hites szállásosztója felragasztotta az czédulát az ő ajtajára s ő bíró hire nélkül engedetlenségéből leszakasztotta. Azért mulctáltatik ad flor. 100.

1621. 16. Decembris. *Marusy András* suplicat pro mitigatione poenae, nihil permittit. Deliberatum: Det fl. 50 et imposterum ne veniat. Nam hic non habetur respectus personarum.

Notabene. *Marussy András* minthogy nem akar semmit adni az mulctában volt 50 fl. Deliberatum: ha nem akar annak engedni, várjon törvénytől.

(Kassa v. jegyzőkönyve.)

Anno 1643. die 18 Aprilis. Az néhai nemes és nemzeti *Marusy Andrásné*, Bede Katha asszony testamentoma.

Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében Amen.

Az mi nemes és becsületes cassai bíró urunknak, nemzeti Kewiczky János uramnak ő kegyelmének parancsolatjából voltunk mi Pattantys István és Köszörüs Szabó János az nemes és nemzeti *Marusy Andrásné* Bede Katha asszonynak utolsó testamentomának meghallgatására itt Kassán, mely eképpen következik.

Az kegyelmes és irgalmas Isten, életünknek és halálunknak ura, kinél az embereknek napjai meg vannak számlálván, határt vetett életünknek, melyek általhághatatlanok. Kit én tudván mostani keserves nyavalyámban és betegségemben, noha testem gyötrelemben és fájdalomban, de elmém helyén lévén és Istenemnek lelkemet, az kitől vettem, kezében ajánlván, testemnek eltakarítását édes gyermekemre, leányomra és fiaimra bizván, teszek ilyen testamentomot.

Először az én Istenem elhozván órámat és testemből lelkemet kiszólitván, hogy testemet az ő nyugodalmára, tudniillik Jászóra vitessék az én leányom és fiaim és ott minden ahhozvaló isteni szolgálatot, az melyek kívántatnak az mi religiónk szerint, véghez vitessenek, hagyom és kérem is őket, ebben külömbet semmi módon ne cselekedjenek. És ott az én testemet, az én jámbor kedves fiam és első vöm, Thymotheus Tamásy teste mellé helyeztessék. Ezeknek véghezvitele rendeltem és hagytam fl. 100.

Másodszor. Mivel Istennek jóvoltából ez nemes királyi szabad Cassa városában életemet becsületesen viseltem és vittem véghez, kiért legyen áldott az én Istenemnek szent neve, annakfelette purgaleitos¹ asszony is lévén, nem akarok bírámról és az ő kegyelmek templomáról feledékeny lenni, mind ő kegyelmének azért bírouramnak s mind az templom számára és egyébre, az mire ő kegyelme bíró uram rendeli és disponálja bölcs ítélete szerint, hagyok numero 50 aranyat. Ezt penig úgy hagyhatom, azmint az jó Isten ez mostani szük állapotomat adta érnem vénségemre.

¹ A német Bürgerrechtből.

Harmadszor az cassai ispitálybeli szegényeknek hagyok fl. 20.

Negyedszer. Az mely házam, darab szőlőm, szántóföldeim Nagy-Szombatban vannak, melyek magamé és sajátom, mert édesatyámtól és anyámtól maradtott reám, azokat azért az én leányom Szegedy Anna adja el és tegye pénzzé, mely örökségemet ha eladhatja, abból hagyok az Bede Dániel három árvájának, tudniillik Jánosnak, Katának, Dánielnek száz aranyat, az mely száz aranyat az én leányom Szegedy Anna adjon meg nekik úgy, hogy egyiránt és egyenlőképpen osztozzanak azzal az három atyafi, úgymint az száz arannyal. Mivel pedig az háznak egy részén pénzem is vagyon, ez okon is sajátom. Az diósi hegyen is azmely darab szőlőm vagyon, melyet ennyi időtől fogva bírt és vette hasznát ennyi esztendőttől fogva az menyem Bede Istvánné, az is sajátom, azt is azért az leányomnak Szegedy Annának hagyom. Ezen kívül Bede István leányának, Ilonának, az ki apáczává akar lenni, hagyok fl. 100. Az anyjának pedig Árokháty Annának hagyok fl. 50. Ő róluk sem akarok elfeledkezni.

Ötödször. Mivel az édesatyám teste Szent-Jánosban fekszik, az hol mostan az pater jesuiták collegiuma vagyon, Szent-Jakabba pedig az édesanyám és néném fekszenek, ez két szentegyházhoz azért hagyok fl. 50, egyikhez is fl. 25, az másikhöz is fl. 25. Az szombati ispitályba hagyok fl. 10.

Hatodszer. Az én leányomnak Szegedy Annának az ő édesatyjától maradtat épen és minden fogyatkozás nélkül megadtam és megelégittem róla mindegy pengzig még életemben. És nem is panaszkodhatik ellenem, hogy semminemű fogyatkozása és hátra maradása abból én miattam neki lett volna. És mivel semmi örökséget neki nem adtanak, hanem pénzül elégitették meg, nekem is életemben azt kellett neki megadnom, az mivel megelégitették.

Hetedszer. Ez nemes Cassa városában, az mely és minemű örökségem vagyon, azok nekem saját örökségim, mivel mind pénzen vettem és szerzettem, tudniillik ház, major, kert, az cassai hegyen való szőlőm pedig nekem hit részben jutott és adták. Ez cassai örökségemből azért az unokámnak Kékedy Katának hagyom az alsó hóstáton való kisebbik majoromat épen és az három nyomásra való földekből mindenik nyomásra egy-egy kötél szántóföldet, az melyikben buza vetés vagyon, mind buzástól, az kiben tavasz, tavaszostól. Az cassai házam állapotját pedig így rendelem, hogy mikoron ide Cassára jön az unokám és fiam, szabadon szállása lehessen. De valameddig Isten az édesanyját életi, addig egyéb semmi köze az házhoz ne legyen és az anyját semmiben, semmiképpen meg ne háborítsa se ura, se maga, mivel én ez testamentomomban azt meg nem engedem. Azon kívül minden örökségemet leányomnak Szegedy Annának hagyom, kit ha Isten több magzattal avagy magzatokkal meg nem áldana, az unokámra Kékedy Katára szállandók és marandók lesznek azok is édes anyja halála után.

Nyolczadszor. Az tarczali kicsiny szőlő örökséget, melyet szegény üdvözült Szegedy András urammal együtt szerzettünk volt, melyet mindez ideig bírtam és táplálódtam belőle ebből is szakasztok az

unokámnak, tudniillik Tarczalon az Mestervölgyön való szőlőt az Szegedy Zoka Tarkani Istvánné szőlője mellett valót és az Remete szőlőnek azon tarczali hegyen levőnek felét ilyen okkal, hogy el ne adhassa, hanem táplálja magát belőle és az hasznából ruházkodjék, minthogy azokon az szőlőkön pénzem is vagyon. Ez mellé az unokámnak hagyok numero 100 aranyat, egy törkézes (=türkiz) pártá övet és egy régi arany lánczot. Ezeket pedig úgy hagyom az jó unokámnak, hogy semmi utón el ne adhassa, hanem maga szükségére bírja és tartsa s táplálja magát azokból.

9. Az cassai három magyar predicátoroknak, ugymint Kothay, Imre és Bálint pap uraméknak hagyok egynek-egynek három aranyat. Adja meg az édes leányom.

10. Az itt való két jesuita pátereknek, hagyok egynek-egynek tíz-tíz aranyat.

11. Az homonnai pátereknek hagyok közönségesen tíz aranyat.

12. Az sebesi pátereknek hagyok numero 2 hordó alföldi borokat.

13. Deáky Pálnénak az adósságát, az mivel adós, megengedtem; ne legyen adós vele.

14. Kérem az édes leányomat az szegény Borbála asszonynak csináltasson egy tisztességes szoknyát és adjon neki két köből buzát.

15. Az két testamentomhallgató uraimnak hagyok egynek-egynek három aranyat.

Az mindszenti jószágocskámat pedig tegyék pénzzé és eladván, az fele pénzt adják az unokámnak, az fele pedig legyen az leányomé.

Ezeken kívül pedig valami jókkal Isten ő szent Felsége megáldott, akár álló s akár ingó jók volnának azok, arany, ezüst és egyéb és valami javaim találkoznának, mindenek az édes leányomé legyenek, mivel mind Isten és az ország törvénye szerint is őket illeti. Mindazonáltal úgy, hogy valakinek adós vagyok (— úgy remélem mindazonáltal nem sokkal —) az édes leányom fizessen meg mindeneknek. Az cselédemnek is fizessen meg igazán, hogy holtom után is ne nehezteljenek.

Kérem pedig az én kedves leányomat, hogy ezen utolsó testamentomomat minden részeiben megállja és fel ne bontsa, hogy az Isten ez világon sok jókkal, az más világon pedig az örök dicsőségnek hervadhatatlan koronájával koronázza meg. Ugy legyen. Amen.

És így végezte el az Istenben boldogul elnyugodt néhai nemes és nemzeti *Marusy Andrásné* asszonyom Bede Kata asszony az ő utolsó akaratját és testamentomát. Melynek nagyobb bizonyására és jövőendő erősségére mi felülspecificált személyek adtuk ez írásunkat városunk szokása és törvénye szerint szokott élő pecsétünkkel is megerősítvén. Actum Cassoviae die 18. Aprilis anno Domini 1643.

Pattantus István (P. H.)

Köszörüs Szabó János (P. H.)

Hátán: Testamentum relictæ quondam domini generosi *Andreae Marussy viduæ Catharinæ Bede* amplissimo domino iudici exhibitum anno 1643.

Nicolaus Soporny
iuratus vicenotarius.

(Eredetije Kassa városa levéltárában 6986. szám alatt.)